Φρούρια.

Καβάλα. Χριστόβουλος.

«Πόλις μεσαιωνική της Ανατολικής Μακεδονίας ή της δυτικής θράκης η αρχαία Νεάπολις, ήδη μετωνομάσθη άπαξ υπό των Βυζαντινών. Κείται αμφιθεάτρως επί δύο λόφων εκτεινομένων προς βορράν και δυσμάς και χαμηλωτέρων προς νότον και ανατολάς. Η πόλις αύτη κατά τον Ανώνυμον το στρατοβυζάριον (1307) δια ξύλου μακρού συνδεομένου από της ξηράς μέχρι της ακροθαλάσσης το διαφραγμένον όρυγμα. Προς ανατολάς αυτής εξετείνοντο τρεις αμπώνες θραχείς δια ξύλων ή φρυγίων ισχυρωμένοι υπό το γενικόν ανθυπαράθραγμα, οίτινες κατά τον μέσον αυτών υπεραίρουσι 32 πήχεις της Χριστουπόλεως, κατά δε τους αρχαίους χρόνους 24 πήχεις.

Ώρα η Χριστούπολις Καβάλα» εν παρ. συνέχ.

Λεξ. Γ. Χρυσ. Βοθύρα εν Χριστούπολις.

Θρύλοι.

Καβάλα. Χριστόδουλος.

Περὶ τῆς ἱδρύσεως τῆς Θρᾳκικῆς Μακεδονίας ἢ τῆς δυτικῆς Θρᾴκης ἡ ἀρχαία Καβάλα, ἤδη μὲ ὀνομασίαν ἔθνους κατὰ τὸν Βυζαντινόν, κρατεῖ παράδοσιν ἐκ θείου κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ προφήτου ἢ ἁγίου ἀποσταλέντος πρὸς ἵδρυσιν τῆς Μακεδονίας ἢ Θρᾴκης καὶ χριστιανίσεως αὐτῆς καὶ ἐγένετο ἡ ἵδρυσις αὐτῆς ἐπὶ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου (1282-1328) ὅτε ἦρχεν ὁ μέγας ἐκβιασμὸς ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμὸν ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν μέχρι τῆς σημερινῆς ἐποχῆς. Ἐκ τῆς παραδόσεως αὐτῆς ἐξάγεται ὅτι ἦσαν ἤδη Ἕλληνες ἐκεῖ ἐν ἔτει 1282 καὶ ἐγένετο ἡ χριστιανίσις αὐτῶν ἐπὶ τοῦ μεγάλου αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου καὶ ἐν μέσῳ ἄλλων ἀναμφιβόλως ἦτο καὶ ἡ ἀρχαία Νεάπολις.

Ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Χριστοδούλου Παλαμᾶ ἐν Καβάλᾳ.

Περὶ τῆς ἱδρύσεως τῆς Καβάλας ὑπὸ τοῦ Χριστοδούλου.